

O ANIVERSARE ÎNTÂRZIATĂ

În urmă cu doi ani, în 2011, un lingvist clujean, Ion Mării, care a devenit „prietenu meu mai tânăr” a împlinit la 2 martie frumoasa vârstă de 7 decenii. Din motive neștiute de mine (la mine acasă în Bihor aş spune, într-o vorbire neacademică, „poate fiindcă mi-a luat Dumnezeu mințile”), n-am semnalat, așa cum ar fi trebuit acest eveniment. O fac acum cu aceeași emoție cu care aş fi scris în urmă cu doi ani.

Nu știu exact când ne-am cunoscut. Știu însă că de la început mi-a trezit interesul, pentru că l-am simțit că era „lovit” de patima lingvisticii (morb de care am fost atins și eu).

Într-o exprimare succintă, Ion Mării a colaborat la două dintre lucrările fundamentale ale Academiei Române: *Dicționarul limbii române* și *Atlasul lingvistic român*. Aș preciza imediat că a colaborat cu pasiune și cu rezultate remarcabile în ambele cazuri: la DLR a revizuit 10 000 de pagini dactilografiate, literele *S*, *Z*, *D* (redactate la București), *T* și *U* (Cluj) și *V* (Iași). La ALR a participat la elaborarea a 12 volume, dintre care 9 au fost publicate, iar alte 3 se află în manuscris (ALR II, serie nouă, volumele V, VI, VII – pentru ultimul a primit Premiul Academiei „Timotei Cipariu”, 1974; ALRM II, III, IV; *Chestionarul Atlasului lingvistic român* II; E. Petrovici, ALR II *Introducere*; *Chestionarul Atlasului lingvistic român* I). Trebuie să menționez că a redactat peste 700 de pagini dactilografiate M(aterial) N(ecartografiat) la peste 1700 de poziții din *Chestionarul* ALR II, ce va constitui vol. VIII din ALR II. L-am vizitat în „laboratorul” său de la institut, în care domnea o ordine „bănățeană” perfectă. Aceeași ordine perfectă a cultivat-o într-o atmosferă sănătoasă în institutul al cărui director a fost timp de mai mulți ani și pe care l-a condus în mod democratic, dar ferm. Este omul care s-a sacrificat ca nimeni altul pentru lucrările colective. În articolul pe care l-a scris când am împlinit și eu vârsta de 70 de ani m-a declarat *M(m)aeștru*, calificativ glosat cu „persoană care a adus contribuții deosebit de valoroase într-un domeniu”. Cred că acest calificativ i se potrivește și lui. N-am întâlnit până acum o persoană mai meticuloasă, „sâcâitor” de meticuloasă în colaborarea sa la DLR. A fost preocupat și de fundamentarea *metodologică* a altor lucrări din planul tematic de cercetare al Institutului (*Tezaurul toponimic al României*, *Dicționarul cronologic al romanului românesc de la origini până la 1980*).

LR, LXII, nr. 2, p. 157–158, București, 2013

Ion Mării a fost preocupat și de valorificarea operelor unor lingviști români plecați dintre noi. A colaborat, împreună cu I. Pătruț și B. Kelemen, la editarea volumului Emil Petrovici, *Studii de dialectologie și toponimie*, și la cel al lui Vasile Bogrea, *Pagini istorico-filologice*, alături de Mircea Borcilă. Împreună cu N. Mocanu a editat cărțile scrise de R. Todoran, *Contribuții la studiul limbii române*, D. Copceag, *Tipologia limbilor romanice (în comparație cu limbile germanice și slave) și alte studii lingvistice și Studii de lingvistică*, și Magdalena Vulpe, *Opera lingvistică*.

Am lăsat la sfârșit cele trei cărți personale: *Harta lexicală semantică* (2002), teza sa de doctorat (am fost membru al comisiei de susținere care și-a continuat „lucrările” în aceeași zi de 27 mai la Stolna), *Contribuții la lingvistica limbii române* (2004), *Note și studii de etimologie lexicală* (2006) pentru că, așa cum am spus mai sus, lucrările personale nu l-au preocupat în primul rând.

Ion Mării este omul care și-a dedicat viața unui institut. Mai tenace decât mine, deschidea și închidea institutul până la pensionare. Îi urez ceea ce mi-a urât și el mie la 70 de ani: Să trăiască și să nu îmbătrânească Maestrul clujean Ion Mării.

Marius Sala